

VLADİMİR PROPP'UN YAPISAL ÇÖZÜMLEME YÖNTEMİ ÇERÇEVESİNDE “TADEO JONES 2: KRAL MİDAS'IN SIRRI” FİLMİ İNCELEMESİ

Araştırma Makalesi / Research Article

Uğur, U. ve Günaydın, R. (2019). Vladimir Propp'un Yapısal Çözümleme Yöntemi Çerçevesinde “Tadeo Jones 2: Kral Midas'ın Sırrı” Filmi İncelemesi. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 9(1), 25-43.

Geliş Tarihi: 28.05.2018

Kabul Tarihi: 05.10.2018

E-ISSN: 2149-3871

Doç. Dr. Ufuk UĞUR
Ordu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi
ufukugur@odu.edu.tr
ORCID No: 0000-0002-9751-2613

Rıza GÜNAYDIN
Ordu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi
rzgnydn@nevsehir.edu.tr
ORCID No: 0000-0002-0721-9799

ÖZ

Görsel sanatlar, teknolojinin gelişmesiyle seyir dünyamıza yenilikçi deneyimler sunmaya başlamıştır. Sinemada bu süreçte kitlelere hitap eden en etkili aktarım biçimlerinden birisi olmuştur. Animasyon film yapımcıları, mitolojik hikâyelerle kurguladıkları senaryolarını büyüleyici görsel efektlerle süsleyip sürükleyici bir anlatı yapısı oluşturmaktadırlar. İncelediğimiz film olan “Tadeo Jones 2: Kral Midas'ın Sırrı”, M.Ö. 738 – M.Ö. 696 yılları arasında Gordion kentinde; günümüz Afyonkarahisar, Eskişehir, Kütahya şehirlerini kapsayan bölgede krallık sürmüş, efsaneleriyle ünlü Kral Midas'ın hikâyesini anlatan başarılı bir animasyon örneğidir. Masalların yapısını inceleyen Rus masal bilimci Vladimir Proop'un Masalın Biçim Bilimi kitabında ortaya koyduğu yapısal çözümleme yöntemi, farklı türlerde birçok metin üzerinde çözümleme yapan çalışmacıların kullandığı bir yöntemdir. Bu çalışmada, Proop'un yapısal çözümleme yöntemi kullanılarak “Tadeo Jones 2: Kral Midas'ın Sırrı” filminin anlatı çözümlemesinde, Proop'un belirlemiş olduğu işlevlerin yer alıp almadığının ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Çalışmada ilk olarak filmin olay örgüsü çıkarılıp, Vladimir Proop'un belirlediği 31 işlevin varlığı incelenmiştir. Daha sonra yine Proop'un yönteminde belirlediği eylem alanlarının, filmin öyküsündeki varlığı araştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Efsane, Masal, Midas, Tadeo Jones, V. Proop.

WITHIN THE VLADIMIR PROPP'S STRUCTURAL ANALYSIS METHOD FRAMEWORK "TADEO JONES 2: THE QUALITY OF THE KING MIDAS" FILM

ABSTRACT

With the development of visual arts and technology, our navigation world has begun to offer innovative experiences. In the cinema this has become one of the most effective forms of transmission that appeals to masses. Animated filmmakers embellish their scenarios with fascinating visual effects to create a gripping narrative structure. The film we studied, "Tadeo Jones 2: The Secret of King Midas", BC. 738 - BC In the city of Gordion between the years 696; is a successful example of animation that tells the story of King Midas, famous for its myths, which survived in the region covering today's Afyonkarahisar, Eskişehir and Kütahya cities. The structural analysis method of the Russian fairytale scientist Vladimir Proop, which is studying the structure of the masks, in the Book of Forms of Fairy Tales is a method used by the workers who analyze many texts in different genres. In this study, it is aimed to find out whether Proop has functions that are determined by Proop in the narrative analysis of "Tadeo Jones 2: King of Midas's Secret" filmin by using the structural analysis method. In the study, first the filmin event frame was removed and the presence of 31 functions determined by Vladimir Proop was examined. Then, again, the existence of action fields, film story, which Proop has determined in his method has been researched.

Keywords: Efsane, Masal, Midas, Tadeo Jones, , V. Proop.

1. GİRİŞ

Günümüzde film çözümlenmeleri için birçok yöntem uygulanmaktadır. İçerik analizi, çeşitli kuramlar ya da karşılaştırmalı analizlerin yanı sıra gösterge bilimsel çözümlenmede bu yöntemlerden biridir. Her gösterge, işaret eden (işaretin materyal biçimi; gösteren; anlamı veren) ve işaret edilenden (işaretin temsil ettiği kavramdan, gösterilenden; anlam verilenden) oluşur (Erdoğan, 2011: 230). Dilbilimin kurucusu olan Ferdinand de Saussure aynı zamanda göstergebilimini de kurmuştur. Göstergebilimin çağdaş bir bilim dalı haline dönüşmesini sağlayan kişi Amerikalı filozof Charles Sanders Peirce olmuştur. Peirce, semiotic adını verdiği göstergelerin biçimsel öğretinin bütün olguları kapsayan bir göstergeler kuramı olduğunu öne sürmüştür. Peirce'e göre göstergeler insanların anlamlı davranışlar sergilemesini ve düşünceler üretmesini sağlar. Günümüzün önde gelen göstergebilim kuramcıları arasında Roland Barthes, Umberto Eco, Christian Metz, Julia Kristeva ve Algirdas Greimas vardır. Dilbilimin kurucusu olan Saussure, dil olgusunun ne olduğunu incelemiş ve dili incelediği dilbilimi, daha kapsamlı olan göstergebilimin içine dâhil etmiştir. Altmışlı yıllardan sonra ortaya çıkan bu kuram, dilbilim, söz bilim

ve yazınbilimin çözümleme yöntemlerini kullanarak, yazınsal ve görsel metinleri bir iletişim aracı olarak incelemeyi amaçlamaktadır (Parsa, 2012: 5). Saussure göre dil toplumsal bir öge iken söz ise bireyseldir. Çok fazla değişken olan söz üzerinden Saussure dilin işleyiş kurallarına ulaşmaya çalışmıştır. Yapısalcılık, dil ve söz gibi karşıtlıklar üzerine kuruludur. Saussure, göstergebilime gösteren ve gösterilen karşıtlığı yorumunu getirmiştir. Saussure'e göre dilin yapısının temel ögesi göstergedir. Göstergebilimciler film, televizyon ve radyo programlarını, reklam posterlerini vb. “metin” olarak çağırırlar. Örneğin Televizyon seyretme “televizyonu okuma” diye isimlendirilir. Televizyon ve film gibi medya bazı göstergebilimciler tarafından *dil* (language) olarak nitelenir (Erdoğan, 2011: 229). Bir dil olarak sinemanın işleyiş kurallarına da ancak tek tek filmlerin incelenmesi ile ulaşılabilecektir (Atabek, 2007'den aktaran Kavuran ve Acar 2015: 149-158).

On dokuzuncu yüzyılın ikinci yarısından sonra Ferdinand de Saussure'ün çalışmalarını başlangıç temeli olarak alan yapısalcılık, dil, kültür, dil, kültür ve toplumun analizi gibi birçok disiplinde kendine uygulama alanı bulmuştur. Levi-Strauss, yapısalcılığı “değişmez olanın ya da yüzeysel farklılıklar arasındaki değişmez öğelerin araştırılması” olarak tanımlamaktadır (Strauss, 2013: 20). Rus biçimselliği de yapısalcılığın gelişmesinde büyük etkenlerden olmuştur. 1915-1930 yılları arasında Moskova'da araştırmalar yapan bir topluluk farklı metin türlerine ilişkin ortaya koydukları ilkeler ile yapısalcılığın kaynaklarından birini oluşturmuşlardır. Yapısalcı çözümleme iki temel amaç üzerinden inşa edilir: İlki anlatı metinlerinin temel yapısını ortaya çıkarmak; ikincisi ise, bu yapı üzerinden ele alınan anlatı metninin özelliğini, yapısını, metin örgüsünü incelemektir. Sinema alanında yapısalcı çözümleme, bir filmin anlatısını oluşturan birimlerin, öğelerin tümünü belirleyip ortaya çıkarma; bunlar arasındaki ilişkileri inceleme; sinemasal birimlerin, öğelerin nasıl bir ilişki içinde bir araya gelerek filmi oluşturduğunu ortaya çıkarmaya yönelik olan çalışmalarıdır (Özön, 2000'den aktaran Sözen, 2013: 609-624).

2. YÖNTEM

Araştırmanın evrenini 2017 yılında ülkemizde vizyona giren 3D animasyon filmleri oluşturmaktadır. Örneklemin seçimi için bu filmler incelenmiş ve 2017 ağustos ayında vizyona giren Tadeo Jones 2: Kral Midas'ın Sırrı filmi, mitolojik bir öykü üzerine kurulan senaryosu ve film içerisinde ülkemizin peri bacaları diyarı Kapadokya'nın 20 dakika kadar yer alması nedeniyle örneklem olarak uygun bulunmuştur. Bu çalışmada masal, tiyatro, roman, sinema gibi anlatı metnine sahip alanlarda daha ağırlıklı olarak kullanılan yapısal çözümleme yöntemi kullanılmıştır. Yapısal çözümleme, tümeli oluşturan öğelerin saptanıp, anlatı metninde yer alan bu

öğelerin nasıl bir kurulum içinde birbirleriyle ilişkilendirildiklerinin bulunması esasına dayanmaktadır (Sözen, 2013'den aktaran Yıldırım Artaç ve Ağaç, 2016: 2458-9381). Araştırmada yapısal çözümleme modellerinden Vladimir Propp'un yapısal çözümleme yöntemi modeli esas alınmıştır. Propp'a göre işlev masaldaki kişilerin gerçekleştirdiği eylemlerdir. Bu eylemler olay örgüsünün akışı içerisindeki anlama göre belirlenmiştir. Propp eylemleri kişilerin her masalda sürekli değişen özelliklerinden soyutlayarak ele alır, her eylemi anlatının akışı içindeki yerini dikkate alarak belirler. Sonunda da 31 işlev oluşur (Rıfat, 2011: 23). Araştırmada Tadeo Jones 2: Kral Midas'ın Sırrı filmi Vladimir Propp'un "Masalın Biçimbilimi" adlı kitabında yer alan kuram çerçevesinde 31 işlevden oluşan Yapısal Çözümleme Yöntemi ile ilişkilendirilerek analiz edilmiştir.

3. KURAMSAL ÇERÇEVE

3.1. Vladimir Propp ve Gösterge Bilimsel Anlatı Çözümlemesi

Rus biçim bilimcileri arasında, çalışmaları çağının ilerisinde biri olarak bilinen Vladimir Propp dil bilim, göstergebilim, budunbilim, insanbilim, anlatı çözümlemesi gibi alanlarda çalışmalar yapmış bir bilim insanıdır. 1928 yılına ait "Masalın Biçimbilimi" başlıklı eseri en önemli çalışması olarak kabul edilir. Propp, Rus halk masalları içerisinde olağanüstü masalları inceleyerek bu masalların temel yapılarını ortaya koymuştur. Dünyada bulunan tüm masalların aynı yapısal dizilim çerçevesinde oluştuğunu düşünür. Masalların kültüre ve zamana bağlı olarak farklılaşma eğilimi gösterebileceğini söyler. V. Propp olağanüstü masalların iki özelliğinin etkisinde kalmış (masalların çok renkli, olağanüstü çeşitliliği ve görünürdeki bu çeşitlilik altında yatan tek biçimlilik), bu saptamadan kalkarak da halk masallarını karşılaştırmaya yönelmiştir (Rıfat, 2011: 5).

Olağanüstü masallar; Aerne-Thompson'ın dizininde 300 ile 749. numaralar arasında sınıflandırılmış olan masallardır. Propp, araştırmasını çeşitli konular içeren yüz masal üzerinde yapar. Bu masallar, A. N. Afanasyev'in derlediği Rus Halk Masalları'nda 50 ile 150. numaralar sıralamasında bulunan masalları incelemiştir. V. Propp, masalların bazı işlevler içerdiğini saptamıştır. Bu işlevler, masalların olay örgüsü ve anlatı zinciri içinde sürekli olduğunu öne sürdüğü öğelerdir. Propp 'a göre masalarda değişmeyen 31 işlev ve 7 eylem alanı mevcuttur. Bu işlevlerin tümü her masalda yer almamakla beraber, aynı dizilimsel sırayı takip ederek ortaya çıkmaktadır. Propp'un ilk kez masallardan başlattığı dizimsel anlatı çözümleme kalıpları birçok bilim adamı tarafından sinema ve televizyona uygulanmıştır (Parsa, 2008: 23).

Propp, olağanüstü masalların yapısını birbirleriyle karşılaştırır. Propp, öncelikle olağanüstü masalların oluşturucu bölümlerini ortaya çıkarır,

daha sonra da masalları bu bölümlere göre karşılaştırır. Çalışmanın sonucunda ortaya biçimsel bir betimleme çıkar.

Propp, masalların doğru bir betimlemesinin yapılmasını sağlayacak yöntemini aşağıdaki durumları karşılaştırarak açıklar:

1. Kral, bir yiğide, bir kartal verir. Kartal, yiğidi, başka bir krallığa götürür.
2. Büyükbaba, Suçenko'ya bir at verir. At, Suçenko'yu başka bir krallığa götürür.
3. Bir büyücü, İvan'a bir kayık verir. Kayık, İvan'ı başka bir krallığa götürür.
4. Kraliçe, İvan'a bir yüzük verir. Yüzükten çıkan iriyarı adamlar, İvan'ı başka bir krallığa götürürler (Propp, 2011: 23).

Olağanüstü masalların çözümlemesini yaparken tümünde benzer bir anlatı yapısı olduğunu belirleyen Propp, Rus halk masallarında oluşturucu ortak yapı biçimlerini ve karakterlerini ortaya koymuştur. Bu yapıyı, hazırlık, karışıklık, gidiş, dövüş, dönüş ve tekrar tanıma olarak altı yapısal dizime ayırmıştır.

Vladimir Propp'un masalarda tespit ettiği 31 işlev ve simgeleri şu şekildedir:

Masalların girişinde genellikle bir başlangıç durumu bulunur. Başlangıç durumu bir işlev olarak değil, biçim bilimsel bir öge olarak kabul edilir.

1. Aileden biri evden uzaklaşır. (Tanımı: uzaklaşma, simgesi β)
2. Kahraman bir yasakla karşılaşır. (Tanımı: yasaklama, simgesi γ)
3. Yasak çiğnenir. (Tanımı: yasağı çiğneme, simgesi δ)
4. Saldırgan bilgi edinmeye çalışır. (Tanımı: soruşturma, simgesi ϵ)
5. Saldırgan kurbanı ile ilgili bilgi toplar. (Tanımı: bilgi toplama, simgesi ζ)
6. Saldırgan kurbanını veya servetini ele geçirmek için onu aldatmayı dener. (Tanımı: aldatma, simgesi η)
7. Kurban aldanır ve istemeyerek düşmanına yardım etmiş olur. (Tanımı: suça katılma, simgesi θ)
8. Saldırgan aileden birine zarar verir. (Tanımı: kötülük, simgesi A)

İlk yedi işlev masalın hazırlayıcı bölümü olarak ele alınır. Olay örgüsü kötülük aşamasında düğümlenir. Bütün masallar bir kötülüğün yapılmasıyla başlamaz. Başka başlangıçlar da vardır. Bu başlangıçlar da kötülük işleviyle başlayan masallarla aynı gelişmeyi izler. Söz konusu masallar bir eksiklik ve yokluk durumundan kaynaklanır, bu da kötülüğü

izleyen arayışa benzer bir arayışa yol açar. Kötülük bir yana bırakıldığında masallar çoğu kez bir eksiklikle başlar. Bu eksiklik 8a ile numaralandırılır.

8a. Aileden birinin bir eksiği vardır, aileden biri bir şeyi elde etmek ister (Tanımı: eksiklik, simgesi α)

9. Kötülüğün ya da eksikliğin haberi yayılır; bir dilek ya da bir buyrukla kahramana başvurulur, kahraman gönderilir ya da gitmesine izin verilir. (Tanımı: aracılık, geçiş anı, simgesi B)

10. Arayıcı kahraman eyleme geçmeyi kabul eder ya da eyleme geçmeye karar verir. (Tanımı: karşıt eylemin başlangıcı, simgesi C)

11. Kahraman evinden ayrılır. (Tanımı: gidiş, simgesi $\uparrow$)

12. Kahraman büyülü bir nesneyi ya da yardımcıyı edinmesini sağlayan bir sınama, bir sorgulama, saldırı vb. ile karşılaşır. (Tanımı: bağışçının ilk işlevi, simgesi D)

13. Kahraman ileride kendisine bağışta bulunacak kişinin (bağışçının) eylemlerine tepki gösterir. (Tanımı: kahramanın tepkisi, simgesi E)

14. Büyülü nesne kahramana verilir. (Tanımı: büyülü nesnenin alınması, simgesi F)

15. Kahraman aradığı nesnenin bulunduğu yere ulaştırılır, kendisine kılavuzluk edilir ya da yol gösterilir. (Tanımı: İki krallık arasında yolculuk, bir kılavuz eşliğinde yolculuk, simgesi G)

16. Kahraman ve saldırgan bir çatışmada karşı karşıya gelir. (Tanımı: çatışma, simgesi H)

17. Kahraman özel bir işaret edinir. (Tanımı: özel işaret, simgesi I)

18. Saldırgan yenik düşer. (Tanımı: zafer, simgesi J)

19. Başlangıçtaki kötülük giderilir ya da eksiklik karşılanır. (Tanımı: giderme, simgesi K)

20. Kahraman geri döner. (Tanımı: geri dönüş, simgesi $\downarrow$)

21. Kahraman izlenir. (Tanımı: izleme, simgesi Pr)

22. Kahramanın yardımına koşulur. (Tanımı: yardım, simgesi Rs)

Birçok masalın burada bittiği görülür. Ama bazen masal kahramanı yeni felaketlerle karşı karşıya gelir. Kötülük, bazen aynı bazen de değişik bir biçimde yinelenir. Bu da başka bir anlatımın başlangıcı olur. Yinelenen kötülüğün özgün biçimi yoktur. Her şey girişteki gibi yeniden başlar. Bu andan başlayarak olay değişikliğe uğrar. Yeni bir kötülük yeni bir olay dizisine yol açar.

23. Kahraman kimliğini gizleyerek, kendi evine ya da başka bir ülkeye varır. (Tanımı: kimliği gizleyerek gelme, simgesi O)

24. Düzmece bir kahraman asılsız savlar ileri sürer. (Tanımı: asılsız savlar, simgesi L)
25. Kahramana güç bir iş önerilir. (Tanımı: güç iş, simgesi M)
26. Güç iş yerine getirilir. (Tanımı: güç işi yerine getirme, simgesi N)
27. Kahraman tanınır. (Tanımı: tanı(n)ma, simgesi Q)
28. Düzmece kahramanın, saldırganın ya da kötünün gerçek kimliği ortaya çıkar. (Tanımı: ortaya çıkarma, simgesi Ex)
29. Kahraman yeni bir görünüm kazanır. (Tanımı: biçim değiştirme, simgesi T)
30. Düzmece kahraman ya da saldırgan cezalandırılır. (Tanımı: cezalandırma, simgesi U)
31. Kahraman evlenir ve tahta çıkar. (Tanımı: evlenme, simgesi W°o)

V. Propp, bu 31 anlatı birimine işlev adını verir, çünkü bunların anlatıyı geliştirmek için yaptıklarının, ne olduklarından daha önemli olduğunu ileri sürer (Güllüoğlu, 2012: 23). Masal kahramanlarının bazı eylemleri bu sınıflandırmaya uymaz ve yukarıda tanımlanan işlevlerin hiçbirisiyle tanımlanmaz. Bu durumlara çok ender olarak rastlanır.

V. Propp bu işlevlere dayanarak şu sonuçlara ulaşmıştır: İşlevlerin sayısının, gerçekten de çok sınırlı olduğunu görüyoruz. Yalnızca otuz bir işlev saptayabildik. Bütüncemizde bulunan tüm masallardaki ve çok değişik uluslara özgü başka birçok masaldaki olay örgüsü, bu işlevlerin sınırları içinde gelişmektedir. Bütün işlevleri art arda okursak, her işlevin kendisinden önceki işlevden nasıl bir mantıksal ve estetik gereklilikle doğduğunu görürüz. Gerçekten de hiçbir işlev öbürünü dışlamaz. Bu işlevlerin tümü, yukarıda da belirttiğimiz gibi, birçok değil, bir tek eksene bağlıdır (Propp, 2011: 64). Masalarda işlevler ikilikler halinde bir araya gelir. V. Propp tarafından tespit edilen otuz bir işlev, pek çok alt başlığa ayrılır. Bu işlevlerin tümü her masalda bulunmayabilir. İşlevlerin sıraları bazı masalarda yer değiştirebilmektedir. Propp, çok sayıdaki işlevin mantıksal olarak bazı alanlara göre kümelenildiğini belirtir. Bu alanlar, işlevleri yerine getiren kişilere uygun düşen eylem alanlarıdır. Masalda şu eylem alanlarıyla karşılaşılır:

1. Saldırganın (ya da kötü kişinin) eylem alanı: Kötülük, çatışma ve kahramana karşı sürdürülen başka kavga biçimleri, izleme işlevlerini kapsar.

2. Bağışçının (ya da sağlayıcının) eylem alanı: Büyülü nesnenin aktarılmasının hazırlanması, büyülü nesnenin kahramana verilmesi işlevlerini kapsar.

3. Yardımcının eylem alanı: Kahramanın uzamda yer değiştirmesi, kötölüğün ya da eksikliğin giderilmesi, izlenme sırasında yardım, güç işleri yerine getirme, kahramanın biçim değiştirmesi işlevlerini kapsar.

4. Prensesin (aranan kişi) ve babasının eylem alanı: Güç işleri yerine getirme isteği, bir özel işaretin zorla benimsettirilmesi, düzmece kahramanın ortaya çıkarılması, gerçek kahramanın tanınması, ikinci saldırganın cezalandırılması, evlenme işlevlerini kapsar.

5. Gönderenin eylem alanı: Yalnızca kahramanın gönderilmesi işlevini kapsar.

6. Kahramanın eylem alanı: Arayış amacıyla gidiş, bağışçının isteklerine tepki, evlenme işlevlerini kapsar.

7. Düzmece kahramanın eylem alanı: Arayış amacıyla gidiş, bağışçının isteklerine karşı gösterilen ve her zaman olumsuz tepkiyi, asılsız savları kapsar (Propp, 2011: 80-81).

Eylem alanlarının sıralanış biçimine göre masalda yedi kişi vardır ve işlevler bu yedi kişi arasında bölüştürülmüştür. Propp, bu açıklamalardan sonra olağanüstü masalı tanımlar: Bir kötölükle (A) ya da bir eksiklikle (a) başlayıp ara işlevlerden geçerek evlenmeye (W) ya da düğümü çözme olarak kullanılan başka işlevlere ulaşan her gelişmeyi biçim bilimsel açıdan olağanüstü masal diye adlandırabiliriz (Propp, 2011: 93). Bitiş işlevi ödüllendirme, aranan nesnenin elde edilmesi, kötölüğün giderilmesi, izleme esnasında yardım veya kurtarma vb. şekilde gerçekleşebilir. Bu gelişmeler olaylar örgüsü olarak adlandırılır. Her yeni kötölük veya zarar yeni olay örgüsünün meydana gelmesini sağlar. Masalarda bulunan hiçbir işlev diğerini dışlamaz. Ama daha yakından bakıldığında aynı olaylar örgüsünde iki ikili işlevin var olduğu görülür. Bu iki ikili işlev şunlardır: Bir yandan saldırganla çatışma ve kahramanın zaferi (H-J), diğer taraftan güç iş ve bu güç işi yerine getirme (M-N). Söz konusu işlevlerin bulunmadığı kesitler de vardır. Bu durumda dört kategori karşımıza çıkar: H-J'den (çatışma-zafer) geçen gelişme; M-N'den (güç iş-güç işi yerine getirme) geçen gelişme; H-J ve M-N'den geçen gelişme; ne H-J'den ne de M-N'den geçen gelişme (Propp, 2011: 104). Her masalda işlevlerden biri ya da öbürü bulunmayabilir. Bir işlevin olmayışı masalın yapısını değiştirmez. Diğer işlevler yerlerini korurlar.

4. BULGULAR VE TARTIřMA

4.1. Yapısal Çözümleme Yöntemi Çerçevesinde "Tadeo Jones 2: Kral Midas'ın Sırrı"

İspanyol yönetmen Enrigue Gato'nun İspanyol İndiana Jones parodisi olarak tabir edilen serisi Las Aventuras de Tadeo Jones (Hazine

Avcısının Maceraları) filminin devamı olan 85 dakikalık 3D animasyon “Tadeo Jones 2: Kral Midas’ın Sırrı” 25 Ağustos 2017 tarihinde vizyona girmiştir. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından filmin yapımcısı olan İspanya’nın en büyük medya grubu Mediaset Espana ile yapılan anlaşma ile filmin mekânları arasında “Türkiye ve Kapadokya” yer almaktadır. Film Kapadokya’nın doğal ve kültürel güzellikleri ile Türkiye’nin; İspanya başta olmak üzere Latin Amerika ülkeleri, Fransa, Hollanda, Belçika, İtalya, Polonya, Yunanistan, Hırvatistan, İzlanda, Güney Kore, Singapur, Rusya, Birleşik Arap Emirlikleri de dâhil olmak üzere 40 ayrı ülkede tanıtımını yapması açısından çok önemli bir yapımdır. Film öyküsünün 25 dakikalık kısmı Türkiye ve Kapadokya’da geçmektedir.

Tadeo Jones 2: Kral Midas’ın Sırrı filminin olay örgüsü şu şekildedir:

1. Ünlü bir arkeolog profesörü olan Sera, Kral Midas’ın altın dokunuş hikâyesinin gerçek olabileceği görüşü üzerine araştırmalar yaparken, Midas’ın papirüsünü bulur ve hikâyenin gerçek olduğu anlaşılır, ama dokunduğu her şeyi altına dönüştüren sihri de bilmeden bozmuş olur.

Propp İşlevi: 3- Yasak Çiğnenir. (Tanımı: yasağı çiğneme, simgesi δ)

2. Papirüsü ele geçirmek isteyen kötü karakter Rakım onu uzaktan izler ve papirüsü bulduğunu görür.

Propp İşlevi: 5- Saldırgan kurbanı ile ilgili bilgi toplar. (Tanımı: bilgi toplama, simgesi ζ)

3. Çocukluğundan beri arkeolojiye merak salan ve Serayla yolu kesişen Tad arkeoloji 1. sınıf öğrencisidir ve Sara’ya âşıktır. Sara’nın, Midas’ın papirüsünü sergileyeceği sergiye katılmak için Las Vegas’a gitmek üzere hazırlanır.

4. Tad, hazırlıklarını tamamlayıp yola çıkmak üzereyken bir arkeolojik macera sırasında tanıştığı mumya evine gelir ve birlikte yola çıkarlar.

Propp İşlevi: 11- Kahraman evinden ayrılır. (Tanımı: gidiş, simgesi ↑)

5. Tad Vegas’a varır ve onu Sara’nın asistanı karşılar, ona yardımcı olur.

6. Sara, sergi alanında sergilenecek eşyaların yerleştirmesini yönlendirirken Tad yanına gelir. Sara Tad’e müzeyi gezdirir ve Midas’ın papirüsünü Tad’a gösterir. Midas’ın sihirli gerdanlığının gerçek olduğunu söyler. Gerdanlık üç parçadan oluşuyordu ve Sara, parçalardan birinin yerinin kızıl tapınakta olduğunu gösteren yazılara ulaşmıştır. Midas’ın gerdanlığı sihirlidir ve dokunduğu her şeyi altına dönüştürür.

7. Papirüsü ele geçirmek isteyen Rakım sergi alanına kendi garsonlarını yerleştirir ve papirüsü çalmak için planını devreye sokar.

8. Sara, Midas'ın sevgi uğruna fedakârlık isimli papirüsünü izleyicilere anlatmaya başlar. Papirüste Midas, Apollo için tüm düşmanlarını yenen bir kral olarak gösteriliyor. Apollo da Midas'a bir gerdanlık hediye ediyor. Bu gerdanlığı takan kişi her şeyi altına dönüştürebiliyor. Midas kısa sürede çok zengin oluyor ama bu durum bir lanete dönüşüyor ve elini dokunduğu her şey altına dönüşüyor. Kızı Midas'a sarılırken oda altına dönüşüyor, kral yıkılır ve Apollo'ya giderek yalvarıyor. Apollo o gerdanlıktan kurtulmasını, gerdanlıktaki üç parçadan her birini dünyanın farklı uçlarındaki bir tanrıya adanmasını söylüyor. Midas kızını kurtarmak için tüm güçlerinden vazgeçiyor. Başka bir deyişle sevgi uğruna fedakârlık yapıyor.

9. Papirüsü çalmak isteyen garson kıyafetli kişiler gaz bombaları atmak için hazırlık yaparlar ve Tad'i de kendilerinden sanarak ona da gaz bombası verir durumu anlayarak Sara'ya yardım eder fakat kötü adam hem papirüsü hem de Sara'yı ele geçirir.

Propp İşlevi: 8- Saldırgan aileden birine zarar verir. (Tanımı: kötülük, simgesi A)

10. Tad, Rakım'ın bacağına sarılıp Sara'yı kurtarmaya çalışır fakat Rakım, Tad'e vurarak onu düşürür. Sara Tad'e not defterini atar ve bul beni der.

Propp İşlevi: 14- Büyülü nesne kahramana verilir. (Tanımı: büyü nü nesnenin alınması, simgesi F)

11. Sara'nın yardımcısı, Sara'yı kaçıranların Midas'ın gerdanlığını bulmak için onu kaçırdıklarını söyler. Tad, Sara'nın defteriyle onlardan önce gerdanlığı bularak Sara'yı kurtarabileceklerini söyleyerek defterdeki yazıları okumaya çalışırlar. Kral mumya defterdeki yazıları okuyarak onlara yardım eder ve gizemi çözerler.

Propp İşlevi: 12- Kahraman büyü nü bir nesneyi ya da yardımcısını edinmesini sağlayan bir sınama, bir sorgulama, saldırı vb. ile karşılaşır. (Tanımı: başışçının ilk işlevi, simgesi D)

12. Sara'nın İspanya'ya El hamra sarayına götürüldüğünü çözerek oraya doğru yola çıkarlar.

Propp İşlevi: 15- Kahraman aradığı nesnenin bulunduğu yere ulaştırılır, kendisine kılavuzluk edilir ya da yol gösterilir. (Tanımı: İki krallık arasında yolculuk, bir kılavuz eşliğinde yolculuk, simgesi G)

13. Kötü adam Rakım helikopterde giderken Sara'yı tehdit edip papirüste yazılı olanları nasıl öğrenebileceği söyletmeye çalışır. Sara'ya

doğruluk serumu enjekte ederek her şeyin defterinde yazdığını istemeyerek söyler ve defterin Tad'e olduğunu sayıklar.

Propp İşlevi: 7- Kurban aldanır ve istemeyerek düşmanına yardım etmiş olur. (Tanımı: suça katılma, simgesi θ)

14. Rakımın adamı gözlem yaparak Rakım'a defterin Tad'e olduğunu söyler. Rakım adamlarına defteri almaları için emir verir. Tad, Kral ve Sara'nın asistanı İspanya'ya varırlar ve El Hamra Sarayına gitmek üzere taksiye binerler.

Propp İşlevi: 21- Kahraman izlenir. (Tanımı: izleme, simgesi Pr)

15. Tad ve arkadaşları, Sara'nın defterinde yazan bilgilerle sarayın içindeki 12 aslanlı çeşmenin sırrını çözmeye çalışır ve yeraltına inen gizli geçidi bulurlar.

Propp İşlevi: 22- Kahramanın yardımına koşulur. (Tanımı: yardım, simgesi Rs)

16. Kral Mumya'nın yardım edip gizli geçitteki yolu göstermesiyle Baal tapınağını ve Midas'ın altından izlerini bulurlar ve izleri takip ederek gerdanlıktaki parçayı görürler. Gerdanlığın parçasını aldıklarında tuzaklar devreye girer ve oradan kaçarlar.

17. Rakım, Tad'i Sara'yı öldürmekle tehdit edip gerdanlığın parçasını ve Sara'nın defterini Tad'den alır.

Propp İşlevi: 16- Kahraman ve saldırgan bir çatışmada karşı karşıya gelir. (Tanımı: çatışma, simgesi H)

18. Tad' Sara'yı kurtarır ama defteri Rakım almıştır ve diğer parçaları bulup gerdanlığın gücünü eline geçirip dünyaya hükmetmek için yola çıkar. Sara onu durdurmak ister ama defteri gitmiştir. Tad bu sırada defterin içindeki gerdanlığın parçalarının yerini gösteren sayfaları defterden koparıp almıştır ve çıkarır Sara'ya verir. Sayfalarda yazılı yere ulaşmak için, Türkiye'ye, Kapadokya'ya ulaşmak için yola çıkarlar.

19. Sara, ikinci parçayı bulmak için Ariniddu tapınağını araştırmaları gerektiğini söyler. Tad ise üçüncü parçayı nerede bulacaklarını sorar. Sara onun hakkında sadece papirüste olan bir simgeden başka bir şey olmadığını söyler.

20. Tad, gemide giderken Tiffany'ye; Sara için aldığı kolyeyi gösterir. Bu sırada Sara, Kral Mumyayla konuşurlar. Sara, Tad'e aşık olduğunu söylemeye giderken, Tad'in Tiffany'ye kolyeyi vermesini görür ve yanlış anlayarak üzülür.

21. Sara, Tad ve diğerleri tapınakların yerini araştırırken, Rakım ve adamları da kolyenin parçalarını bulmak için aynı yerleri aramaya başlamıştır.

22. Sara, Tad ve arkadaşları tapınağın olabileceği Kapadokya'daki bölgeye gelirler. Gerdanlığın ikinci parçasını bulmak için iki gruba ayrılıp aramaya başlarlar. Sara, gerdanlığı bulmak için heyecanlanan Tiffany'ye gerdanlığın insanların başına çok büyük sorunlar açabileceğini ve gerdanlığın gün yüzüne çıkarılmaması gerektiğini söyler.

23. Tad, Rakım'ın adamlarını takip ederek defterin sayfalarında yazan tapınağın yerini bulur. Tapınağın girişindeki gizli simgeleri çözerek girişi açar ve tapınağa girer. Midas'ın altından izlerini görüp takip eder, gerdanlığın ikinci parçasını bulur. Gerdanlığın parçasını yerinden aldığı da altına dönüştüren sihirli parçalar etrafa yayılır, Tad kurtulmak için kaçır ve tapınağın tepesine ulaştığında, tapınaktan çıkan sihirli altın parçaları gökyüzüne çıkar ve defterdeki Midas'ın simgesinin bir dağ olduğunu gösterir ve o dağa doğru uçan altın parçaları Tad'e üçüncü parçanın orda olacağı çağrışımını yapar.

24. Tad, ikinci parçayla Sara ve Tiffany'nin yanına gelerek parçayı ve simgenin olduğu dağı gösterir. Üçüncü parçayı da Rakımdan önce bulmak için acele etmeleri gerektiğini söyler ama Sara bu parçayı yok etmeyi söyler. Tiffany Sara'ya karşı gelerek üçüncü parçayı bulmaları gerektiğini söyler ve parçayı Tad'den alır. Sara tanrılara ait bir gücün insanların eline bırakılamayacağını, Rakım'ın o gerdanlığı ele geçirirse onu kimsenin durduramayacağını söyler. Tiffany bu arada ikinci parçayı da alarak onların yanından kaçır. Sara, üçüncü parçayı Rakım'dan önce bularak yok etmek için dağa doğru tek başına yola koyulur.

25. Rakım adamlarına parçayı bulamadıkları için kızarken Tiffany ikinci parçayı Rakım'a getirip kendinin de onun yanında olmak istediğini söyler.

Propp İşlevi: 8a- Aileden birinin bir eksiği vardır, aileden biri bir şeyi elde etmek ister. (Tanımı: eksiklik, simgesi α)

26. Kral Mumya Tad'in yanına gelerek sevdiği kadını kurtarmak için yapmadığı şey kalmadı, şimdi sana her zamankinden daha çok ihtiyacı var der. Tad, Mumya'ya haklı olduğunu söyler. Yanına geliyorum Sara, Tad Stone iş başında diyerek kahramanımız son görev için iş başına koyulur.

Propp İşlevi: 10- Arayıcı kahraman eyleme geçmeyi kabul eder ya da eyleme geçmeye karar verir. (Tanımı: karşıt eylemin başlangıcı, simgesi C)

27. Sara, dağdaki tapınağın girişini bulmuşken, Rakım ve Tiffany Sara'nın yanına gelirler ve tapınağa girerler.

28. Tad, dağın zirvesinde Sara'nın izini bulur. Rakım'ın Helikopterini görür ve geç kaldığını anlar. Dağın zirvesinden kayarak tapınağın içine girer. Rakım, Sara, Tifani ve Rakım'ın adamlarının yanına kadar gelir ve Rakım'ın adamları onu da esir alır.

29. Hepsi birlikte Apollo'nun tapınağını bulurlar. Rakım, tapındaki lahitten kapağını elindeki parçasıyla açar ve gerdanlığı görür. Rakım, Tad'i gerdanlığı alması için tehdit eder. Tad, parçayı lahitten alır ve Rakım'ın boynuna asar. Rakım'ın adamları gerdanlığın diğer parçalarını da üzerine takınca sihir tamamlanır ve gerdanlığın gücü Rakım'a geçer.

30. Rakım, aslan heykeline dokunur ve altına dönüşür. Tiffany, Rakım'a anlaşma yaptık, sen gücüne kavuştun bende ünlü olacağım, diğerlerini bırak gitsinler der. Rakım, ben kaybeden takımı yaşatmam, Midas'ın üstün gücü bende artık der ve onları altına dönüştürmek için harekete geçer.

31. Sara, Tad ve Mumya, Rakım'ın saldırısından kaçmaya çalışırlar. Rakım, dokunduğu her yeri altına dönüştürmeye başlar. Tad ve Mumya, Rakım'ın dikkatini dağıtıp kolyeyi almaya çalışır. Sara, uçuşuma yuvarlanan Tiffany'yi kurtarır. Tad, Rakım'ın dikkatini dağıtmaya çalışırken düşen kayanın altına kalmaktan, Sara tarafından kurtarılır, ama Rakım, Sara'ya asasıyla vurur.

32. Rakım, Sara'yı tekrar vurmaya çalışırken, Tad, üzerine atlar ve yuvarlanırlar. Elinden çıkan altına dönüştüren kıvılcımlar üzerlerindeki kayaları düşürür ve Rakım kayaların altında kalır ve ölür.

Propp İşlevi: 18- Saldırgan yenik düşer. (Tanımı: zafer, simgesi J)

33. Tad, Sara'ya kurtulduk diye bağıırken Sara altına dönüşmeye başlar. Tad, Sara'yı kurtarmak için uğraşır ama engel olamaz ve Sara altına dönüşür.

34. Tad, Sara'ya sarılıp ağlarken, tapınak yıkılmaya başlar ve Mumya, Tad'e gitmeleri gerektiğini söyler. Tad, Mumya'ya siz gidin, ben burada kalacağım der. Sara'ya dönerek; istediğim tek şey seninle birlikte olmaktı, seni seviyorum Sara der ve kolyeyi Sara'nın boynuna takar, Sara'ya sarılır.

35. O anda sihir bozulmaya başlar, Sara canlanır. Mumya, onun için ölümü göze aldı der ve Tiffany aşk için fedakârlık vurgusunu yapar.

Propp İşlevi: 19- Başlangıçtaki kötülük giderilir ya da eksiklik karşılanır. (Tanımı: giderme, simgesi K)

36. Evlerinde verdikleri partide Sara, Tad'e alyans vererek evlenmek ister.

Propp İşlevi: 20- Kahraman geri döner. (Tanımı: geri dönüş, simgesi ↓)

Tadeo Jones 2: Kral Midas'ın Sırrı filmindeki Propp'un masal işlevleri bir araya getirildiğinde şu şekilde bir şema ortaya çıkmaktadır;

δ ζ ↑ A F D G θ Pr Rs H α C J K ↓

V. Propp'un masal incelemesinde bulunan hiçbir işlev diğerini dışlamaz. Çoğunlukla aynı olaylar dizisinde iki ikili işlev bulunur. Bu iki ikili işlevler şunlardır; Saldırganla çatışma ve kahramanın zaferi (H-J), güç iş ve bu güç işi yerine getirme (M-N). Bazı anlatılarda bu işlevlerin ikisine de rastlanıldığı gibi bazılarında biri görülür. Çözümlemesini yaptığımız filmde de işlevler arasında tutarlı bir ilişki bulunmaktadır. Hiçbir işlev diğer bir işlevi soyutlamaz. Film saldırganla çatışma ve kahramanın zaferi (H-J) ikili işlevini içermektedir.

Tadeo Jones 2: Kral Midas'ın Sırrı filminin eylem alanları ile Propp'un ortaya koyduğu 7 eylem alanı büyük oranda örtüşmektedir. Propp tarafından belirlenen eylem alanlarının hepsinin bir öyküde bulunma zorunluluğu yoktur. Buna göre filmde yer alan eylem alanları şu şekilde karşımıza çıkmaktadır:

1. Saldırganın (ya da kötü kişinin) eylem alanı: Bu eylem alanı etrafında film içerisinde bir ana karakter etrafında toplanan kötü karakterler bulunmaktadır. Filmin başlangıcında Sara'yı izleyen Rakım ve onun adamları öykünün saldırgan karakterlerini oluşturmaktadır. Öykünün akışı boyunca Rakım ve adamları, Sara ve Tad'e karşı sergilemiş olduğu saldırganlıklarla bu eylem alanı içerisinde olmuştur.

2. Bağışçının (ya da sağlayıcının) eylem alanı: Bu eylem alanı kahramanın büyülü bir nesne ya da yardımcı edinmesi işlevlerini kapsamaktadır. Filmde geçen büyülü nesne Midas'ın kolyesi olmasına rağmen, Sara'nın defteri bu kolyeye giden kapıları açan bir anahtar, yol gösterici büyülü bir kitap olarak olay örgüsünün akışını sağlamaktadır. Kahramanımızın kitabın içerisinde yazılı olanları çözmesinde yardım eden ve yol gösteren Kral Mumya karakteri; kahramanın yardımcı edinme işlevini gerçekleştirdiği için bağışçının eylem alanı içinde değerlendirilebilir.

3. Yardımcının eylem alanı: Yardımcının eylem alanında karşımıza birden fazla karakter çıkmaktadır. Sara'nın asistanı Tiffany, kahramanın eski dildeki yazıları ve sembolleri çözmesinde yardım ederek, kolye parçalarının yerlerini bulmasını sağlar. Yine Kral Mumya karakteri de kahramana verdiği fikirler, yer altındaki gizli geçitte yön bulması, kitaptaki eski yazıları tercüme etmesi gibi birçok yerde kahramana yardım eder. Taksi şoförü, Rakımın adamlarının saldırılarından kaçmasında yardım eder. Filmdeki kuş ve köpek karakteri de sahiplerine küçük yardımlarda bulunmaktadırlar. Film içindeki bu karakterler kahramana yapılan kötülüğün giderilmesi ve yardım rolleriyle yardımcıının eylem alanında yer alırlar.

4. Prensesin ve babasının eylem alanı: Filmde prenses karakteri açıkça olmamakla birlikte Sara aranan kişi karakterini canlandırmaktadır. Babası karakteri filmde yer almamaktadır. Sara filmde ünlü bir arkeoloji profesörünü canlandırmaktadır. Kral Midas'ın papirüsünü bulması sonrası

kötü karakter tarafından kaçırılır. Filmin olay örgüsü kahramanın Sara'yı kurtarma uğraşlarıyla gelişip sonuçlanır. Sara, filmin sonunda kahramana aşkını ilan eder.

5. Gönderenin eylem alanı: Bu eylem alanında Sara karakteri yer alır. Sara, Tad'i doğrudan yönlendirmemiştir. Ancak; Sara'nın kaçırılması kahramanın harekete geçmesini sağlamıştır.

6. Kahramanın eylem alanı: Filmin kahramanı Tadeo Jones'dir. Tad, sevdiği kız olan Sara'yı kurtarmak için olayların içerisine dâhil olur. Karşılaştığı türlü güçlüklerin üstesinden gelir ve Sara'yı kurtarır. Filmin sonunda hem kötü karakteri yener hem de Sara'nın aşkını kazanır.

7. Düzmece kahramanın eylem alanı: Filmde düzmece karakter olmadığı için bu eylem alanı yer almaz.

5. SONUÇ

Tadeo Jones 2: Kral Midas'ın Sırrı filminin yapısal özellikleri Vladimir Propp'un masalın 31 işlevi doğrultusunda incelendiğinde; Propp'un masal inceleme yönteminde belirttiği 31 işlevin çoğunu içerdiği görülmüştür. Propp Masalın Biçimbilimi eserinde, olağanüstü masalların ortak olabilecek işlevlerini saptayarak, bunların yapısını düzenleyen formülü ortaya çıkarmıştır. Propp, 31 maddeye ayırdığı bu işlevlerin her masalda tümünün de bulunmayabileceğini ifade eder. Fakat masalın işlev sayısının kaç olursa olsun sırasının değişmeyeceğini söyler. Ancak bu çalışmada, Vladimir Propp'un yapısal çözümleme yöntemi çerçevesinde incelediğimiz Tadeo Jones 2: Kral Midas'ın Sırrı filminin öyküsünde işlevlerin sırasının değiştiği görülmüştür. Örneğin beşinci işlev üçüncü işlevden sonra, on birinci işlev beşinci işlevden sonra gelirken, sekizinci işlev on birinci işlevden sonra, on dördüncü işlev sekizinci işlevden sonra gelmektedir. Propp'un masal inceleme yönteminin içinde olağanüstü masallar olarak tanımladığı aynı olay örgüsüne sahip 100 masalı inceleyip ortaya koyduğu 31 işlev sınırlı örnekler üzerinden ulaşılmış bir sonuçtur. Propp'un yönteminin farklı kültürlere ait farklı yapılarıdaki masallarla yapılan çözümlemesinden sonra, belirlemiş olduğu işlev sayısında değişiklik ve bu işlevlerin masal içerisindeki sıralanışında da değişimler gözlemlenebilir. Propp'un masalın biçimbilimi yönteminin olası sınırlarının bu yönde bir çalışmayla genişletilmesiyle sadece masallar için bir çözümleme yöntemi değil, farklı türlerdeki metinler içinde önemli bir çözümleme yöntemi olabilir. Film, bir kötülükle (A) başlayıp farklı işlevlerle olay örgüsü genişletilerek kötülüğün giderilmesi (K) işlevine ulaşan gelişmeyi içermektedir. Propp belirtmiş olduğu gibi masallardaki işlevlerin sayısı oldukça sınırlıdır. Filmdeki olay örgüsünde de sınırlı sayıda işleve rastlanmıştır. İşlevler arasında tutarlı bir ilişki devam eder. Hiçbir işlev

diğerini dışlamaz. Film, saldırganla çatışma ve kahramanın zaferi (H-J) çiftini içermektedir.

KAYNAKÇA

Erdoğan, İ. (2011). *İletişimi Anlamak*, Ankara: Pozitif Matbaacılık.

Güllüoğlu, Ö. (2012). *Görsel Metin Çözümleme*, Ankara: Ütopya Yayınevi.

Kavuran, T. ve Acar, H. M. (2015). Kayıp Balık Nemo'da Masal İşlevleri, *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, 1(39).

Parsa, S. (2008). *Film Çözümlenmeleri*, İstanbul: Multilingual.

Parsa, A. F. (2012). Sinema Göstergibiliminde Yapısal Çözümleme Sinemasal Anlatı Sunumu ve Kodları https://www.academia.edu/5370897/S%C4%B0NEMA_G%C3%96STERGEB%C4%B0L%C4%B0M%C4%B0NDE_YAPISAL_%C3%87%C3%96Z%C3%9CME_ME_S%C4%B0NEMASAL_ANLATI_SUNUMU_VE_KODLAR 10.04.2018 tarihinde edinilmiştir.

Propp, V. (2011). *Masalın Biçimbilimi*, (Çev.) Mehmet Rifat, Sema Rifat, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Levi-Strauss, C. (2013). *Mit ve Anlam*, (Çev.) G. Yavuz Demir, İstanbul: İthaki Yayınları.

Sözen, M. F. (2013). Yapısalcı Yöntem ve Bir Film Çözümlemesi, *International Journal of Social Science*, 8, 609-624.

Yıldırım Artaç, B. ve Ağaç, S. (2016). Yapısal Çözümleme Yöntemiyle Animasyon Karakter Analizi ve Kostüm Tasarımı, *International Journal of Cultural and Social Studies (IntJCSS)*, 2(2), 2458-9381.

EXTENDED SUMMARY

Purpose

This study intends to reveal the existence and sequence of 31 functions that Propp defines in the story structure of "Tadeo Jones 2: The Secret of King Midas" animated film in the context of the structural analysis method that the Russian fairytale scientist Vladimir Propp published in the Book of Formal Science of Masala. As a result of the study, it was revealed that the principles that Propp determined in his study did not occur in the same way as the fairy tales in different cultures. Propp has said that the ordering of functions in its own way in the text will not change, and that functions will occur in successive order. However, the order of these functions has changed in our work. As understood before work, the criticism directed at Propp carries a fair share. Propp contains the errors caused by insufficiency of the result sample which examines the structure of about 100 fairy tales which are called extraordinary tales. When Propp's structural analysis technique was applied to works carrying fairy-tale motifs belonging to different cultures, differences in the structural arrangement of the work emerged and the missing aspects of the method appeared.

Methodology

Russian Formality is one of the important sources of structural linguistics and structuralism of structuralism after the Prague School. Between 1915 and 1930, a group of scholars active in Russia carried out research on various types of texts and put forward certain principles on structuralism. These principles, not only from the basic sources of structuralism, but also the basis of methods used in linguistics and semiotics. The first structuralist study of the literary genres was carried out by Vladimir Propp, a Russian formative. The works of Propp, one of the world's most recognizable names of Russian formers, both in the field of fiction studies and in the field of narrative analysis, constitute one of the cornerstones of the structuralist method. *Morphologia skazski* (1928), *Historical Origins of Extraordinary Tales (Istoričeskie korni volšebnoy skaski, 1946)* and *Russian Heroic Legend (Russkiy Gerojeskiy epos, 1955)* are considered to have an important place in the development of folklore structuralism. In this research, structural analysis method which is mainly used in fields with narrative texts such as fairy tale, theater, novel, cinema is used. Since there are many scientists working on the method of structural analysis, it is not possible to mention one method in this area. The research was carried out within the framework of the methodology of structural analysis of extraordinary tales, which the Russian fairytale scientist Vladimir Propp, one of the fundamental milestones of structuralism, introduced in the Structural analysis methods from the book of *Moral Formology*.

Findings/Results

Tadeo Jones 2: The story of King Midas, Vladimir Propp's Masala Morphology, was examined in the direction of the work of the fairy tale 31 and 7 fields of action in which he did structural analysis of extraordinary tales. The Filmin story has seen most of the 31 functions and 7 action areas Propp specified in the method of fairytale review. Propp specifies that these functions, which are reserved for 31 items, will not be found in every table. But it tells us that the number of functions of the fairy tale will not change in any way. Tadeo Jones 2: King Midas, which we have examined in the framework of structural analysis of Vladimir Propp, has been shown to change the order of functions in the story of Sirafilmin. For example, the fifth function comes after the third function, the eleventh function comes after the fifth function, the eighth function after the eleventh function, and the thirteenth function after the eighth function. A consistent relationship is maintained between functions. No function will exclude the other. Filmin's story includes conflict with the aggressor and victory of the hero (H-J). The seven fields of action that constituted the structure of the fairy tale that Propp revealed in the book of form of the fairy tale overlapped in great measure in our filmin structure. The first 6 of these action areas have enabled the successful establishment of the Filmin event framework. The 7 th action area is not included in the work.

Conclusion and Discussion

In the 1920s, Vladimir Propp set out the functions of the heroes, 31, who, when they were working to uncover the structure of the tales, formulated the fairy tale, which they described as extraordinary tale. According to Propp, these functions of the heroes never change on the fields of action of the fairy. Indicates that there will be no changes during the functions. Propp deduces from the examinations that he examines, that the setup of the emulation began with an evil done. Evil in a particular family, in a certain environment, is a deficiency. A hero is commissioned to make shortcomings, to remove evil from the center, or to set himself on his own path. The criticisms of Vladimir Propp's method of analysis originate from the fact that Propp examines each other as much as 100 samples as a sample and makes a generalization on all fairy tale types. Both the inadequacy of the number in the sample and the examination of the tenses in the same category have led to the inadequacy of describing the structure of the tenses in different categories. This lack of animation has also shown itself in the animated cartoon that carries the fairytale motif we have studied. While the vast majority of areas of action overlap with the structure of the fairy tale, there has been a great deal of change in their functioning. If the boundaries of the method are extended by different studies, it can be seen as an important way of working in species with fairy tale motifs (eg cinema). In

this study, a cinematic work with a different cultural tale motif was examined. Our work constitutes an important example to determine the incompleteness of the method that Proop has identified when applied on different species.